

CAN YOU ANSWER THESE QUESTIONS?

1. What did Rav Nachman of Bratzlav promise all those who would visit his gravesite in Uman?
2. What was Rav Nachman's advice regarding depression?
3. What is the "Tikun Klali"?
4. What was Rav Nachman's attitude to folklore?
5. Who was Kaptzin Pasha?

This and much more will be addressed in the third lecture of this series: "The Teachings and Tales of Rabbi Nachman of Bratzlav".

To derive maximum benefit from this lecture, keep these questions in mind as you listen to the tape and read through the outline. Go back to these questions once again at the end of the lecture and see how well you answer them.

PLEASE NOTE: This outline and source book was designed as a powerful tool to help you appreciate and understand the basis of Jewish History. Although the lectures can be listened to without the use of the outline, we advise you to read the outline to enhance your comprehension. Use it as well as a handy reference guide and for quick review.

THE EPIC OF THE ETERNAL PEOPLE
Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series X Lecture #3

THE TEACHINGS AND TALES OF RABBI NACHMAN OF BRATZLAV

I. Rav Nachman's Teachings

A. Positive Acts and a Positive Attitude

ודע, שכל התנועות וההעסקות, שאתה נתק ונעתק בכל פעם איזה מעט מן גשמיות לעבודתו יתברך, כלם מתקבצים ומתחברים ומתקשרים ובאים לעזרתך בעת הצורך, דהינו כשיש, חס ושליו, איזה דחק ועת צרה, חס ושליו. ודע, שהאדם צריך לעבר על גשר צר מאד מאד, והכלל והעקר שלא יתפחד כלל. . . . וראוי לילך עם מה שנאמר במאמר אומרה לאלקי בעודי (בלקוטי הראשון בסימן רפ"ב), דהינו לבקש ולחפש למצא בעצמו איזה זכות ואיזה נקודה טובה. ובזה המעט טוב שמוצא בעצמו, ישמח ויחזק עצמו, ואל יניח את מקומו, אף אם נפל למה שנפל, רחמנא לצלן, אף על פי כן יחזק עצמו במעט דמעט טוב שמוצא בעצמו עדין, עד אשר יזכה לשוב על ידי זה להשם יתברך, וכל הזדונות יהיו נעשין זכיות (עין יומא פו:). ומה עשה הבעל שם טוב, זכר צדיק לברכה, על הים, כשהסיתו הבעל דבר וכו'. ומזה תבין, עד היכן אתה צריך להתחזק ולבלי ליאש עצמך, חס ושליו, אף אם יהיה מה שיהיה. והעקר להיות בשמחה תמיד. וישמח עצמו בכל מה שיוכל, ואפלו על ידי מילי דשטותא, לעשות עצמו כשוטה ולעשות עניני שטות וצחוק או קפיצות ורקודים, כדי לבוא לשמחה, שהוא דבר גדול מאד: לקוטי מוהר"ן מ"ח

You should know that the cumulative effect of the sum total of the subtle movements which you made for the purpose of distancing yourself from materialism in order to serve Hashem, no matter how slight any individual movement may be, will come to your assistance in your time of need, if you ever experience distress, G-d forbid. And you should know that a person, [in his journey through life,] has to pass over a very narrow bridge. The most important thing is not to have any fear whatsoever. . . . It is appropriate for every person. . . to scrutinize his actions and personality in order to find some merit or some special positive aspect of his life through which he can derive satisfaction and strength. This will serve him as a source of strength, even if he falls, G-d forbid, to terrible depths. This will enable him to find it within himself to return to Hashem, and thereby transform all of his sins into merits. . . . From this, you should understand the extent with which a person should find the strength within himself not to despair, G-d forbid, come what may. The essential thing is always to be happy. He should try to accomplish this goal with any means at his disposal, even to the extent of engaging in foolish behavior and looking like a fool through playful acting or jumping or dancing so that he experience happiness, something which is very essential. **Likutei Moharan 48**

B. Never Despair

והעקר לחזק עצמו בכל מה שאפשר, [כי אין שום יאוש בעולם כלל. (ואמר אז בזה הלשון: קיין יאוש איז גאר ניט פאר האנדין), ומשך מאד אלו התבות קיין יאוש וכו' ואמרם בכח גדול ובעמקות נפלא ונורא מאד, כדי להורות ולרמז לכל אחד ואחד לדורות, שלא יתיאש בשום אופן בעולם, אפלו אם יעבר עליו מה], ואיך שהוא, אפלו אם נפל למקום שנפל, רחמנא לצלן, מאחר שמחזק עצמו במה שהוא, עדין יש לו תקוה לשוב ולחזור אליו יתברך: לקוטי מוהר"ן ע"ח

It is essential that a person strengthen himself with all his ability, for there is no room in this world for despair. [When he made this statement, he expressed himself in Yiddish as follows, "Kain yiyush is gor nit far handin," and said those words with much effort and with a depth of feeling in order to convey to every person throughout all the generations never to despair, come what may.] No matter how far a person has fallen, G-d forbid, as long as he strengthens himself in some area, there is hope that he will return to Hashem.

Likutei Moharan 78

C. The Antidote to Pride: Cling to True Tzaddikim

והעצה היעוצה לבטל הגאווה, שהיא העבודה זרה, כמו שכתוב (משלי ט"ז): "תועבת ד' כל גבה לב" (כמו שדרשו רבותינו, זכרונם לברכה סוטה ד:), העקר הוא על – ידי התקרבות לצדיקים, כמובא בתקונים (תקון כא מ"ח): 'בתרועה דאיהו רוחא, אתעביר אל אחר'; וצדיק הוא בחינת רוחא, כמו שכתוב (במדבר כ"ז): "איש אשר רוח בו", ועל – ידו נכנע רוח גבוה, אל אחר, ונעשה מאחר, אחד, כי הוא קוצא דאות ד' (תקון כא נ"ה:), שממנו ארבע רוחות, כמו שכתוב (יחזקאל ל"ז): "כה אמר ד' מארבע רוחות באי הרוח". וזה לשון תרועה, לשון (תהלים ב:): "תרעם בשבט ברזל" (תקון י"ח ותקון כ"א), כי הוא משבר רוח גבוה, אל אחר, כפירות: לקוטי מוהר"ן י'

The tried and proven method to dispel pride, which is akin to idolatry, . . . is through clinging to Tzaddikim (righteous and saintly people i.e. Hasidic Masters) . . . **Likutei Moharan 10**

D. Confusion and Strife Amongst the Tzaddikim

כי הבעל דבר שם לבו על זה מאד עכשו, לבלבל את העולם, כי ישראל הם עכשו קרובים אל הקץ מאד, ויש עכשו לישראל געגועים גדולים וכסופין גדולים להשם יתברך, אשר לא היתה כזאת בימי קדם, וכל אחד נכסף מאד להשם יתברך. על כן הערים הבעל דבר והכניס מחלקת בין הצדיקים, והקים בעולם מפרסמים הרבה של שקר, וגם בין הצדיקים האמתיים הכניס מחלקת גדול, עד שאין אחד יודע היכן האמת. על – כן צריכין לבקש מאד מהשם יתברך לזכות להתקרב להצדיק האמת: לקוטי מוהר"ן ע"ח

The Antagonist (Satan) is now putting his efforts into confusing the world for the Jewish people are very close to the End of the Days and feel a great emotional tie to Hashem, something which is unprecedented. Every Jew has great longing for Hashem. That is why the Antagonist has stealthily introduced strife amongst the Tzaddikim and established many fabricators of lies. He even introduced great strife amongst true Tzaddikim to such an extent that no one knows now where to locate truth. It is therefore quite essential for one to ask of Hashem that He grant him the merit to cling to a true Tzaddik. **Likutei Moharan 78**

E. The Power of Prayer

(1) על כן מי שרוצה לחוס על נפשו ולהסתכל על תכליתו הנצחי באמת לאמתו ורוצה להתקרב להשם יתברך באמת, וזה ידוע וברור שאי אפשר להתקרב להשם יתברך דינו לשבר ולבטל כל המדות רעות ולזכות לכל המדות טובות, ולילך בדרכיו יתברך, זה אי אפשר כי אם על ידי תפלה ותחנונים ושועה וזעקה וצעקה להשם יתברך ימים ושנים הרבה, וכל הצדיקים והכשרים אמתים לא זכו למדרגתם, כי אם על ידי זה, על ידי תפלה ותחנונים, כמבאר אצלנו כבר כמה פעמים, אבל גם זה בעצמו קשה וכבד לאדם, דהינו להרבות בתפלה ותחנונים. . . . והנה מעלת אלו התפלות יבין כל משכיל החפץ באמת ובתמימות, כי תפלות כאלו עדין לא היו בעולם, והם מלאים כל טוב לבית ישראל. תפלות תחנונות ובקשות והפצרות ורצויים ופיוסים וודוים וטענות ואמתלאות וצעקות ושועות וזעקות גדולות לשם יתברך, לעורר רחמיו המרובים עלינו שיקרבנו לעבודתו יתברך חיש קל מהרה. וגם כלול בהם התעוררות גדול שיאמר האדם לנפשו, שיעורר את עצמו לבל יעבר עולמו בשנה חס ושלו', כי הדבור יש לו כח גדול לעורר את האדם, ועל כן אפלו הדברים שהאדם בעצמו יודע אותם, אף על פי כן כשיאמרם בפיו ויעורר את עצמו, על ידי זה יתחזק ויתגבר וישתוקק ביותר להתקרב להשם יתברך, עד שיזכה לתשובה שלמה באמת. ומי שיהיה רגיל בתפלות אלו באמת ובתמימות, בודאי יזכה לחיי עולם. . . . הקדמה לס' לקוטי תפילות

Therefore, if a person desires to take pity upon his soul and to truly set his vision upon his eternal purpose in life and to bring himself closer to Hashem, it is obvious to all that he must proceed and break and annul any bad character trait that he may possess and acquire all of the positive traits and go in the Hashem's ways. This is impossible without praying, beseeching and crying out to Hashem over a period of many years. All of the Tzaddikim and truly pious Jews merited their spiritual level only through prayer and beseeching G-d, as we have explained many times. But this, in itself, is difficult and laborious, i.e. to pray and beseech G-d for an extended period of time. . . . The advantage of these prayers, [which were composed by R. Nachman,] is well understood by any discerning individual who desires truth and perfect faith, for such prayers are unprecedented and are filled with all that is good for the Jewish people . . . and through them, a person will gather further strength and desire to come closer to Hashem, eventually leading to a complete and true repentance. Every person who will accustom himself in these prayers in truth and perfect faith will certainly merit the World to Come.

Preface to Likutei Tephilos

(2) יהי רצון מלפניך י-הוה א-להינו וא-להי אבותינו, שתזכני ברחמיך הרבים לילך ולנסע לצדיקים אמתיים על ראש השנה, ולהיות מקושר תמיד לצדיקים אמתיים. ועל ידי זה אזכה לקדש את דעתי ומחשבותי בקדושה גדולה. ותחמל עלי בחמלתך הגדולה, ותהיה בעזרי ותצילני מעתה מכל מיני מחשבות זרות ומכל מיני פגם הדעת שבעולם. ותחנני מאתך חכמה דעה בינה והשכל, ותזכני מהרה לקדושת המחשבה בשלמות באמת. וברחמיך הרבים תמתיק ותבטל כל הדינים מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל מעתה ועד עולם, ונזכה לקבל קדושת ראש השנה על ידי הצדיקים אמתיים, ולתקן כל התקונים שצריכין לתקן בראש השנה שהוא מקור הדינים של כל השנה. ותהיה מחשבתנו קדושה וטהורה תמיד, ובפרט בראש השנה הקדוש. . . . רבוננו של עולם, אתה יודע גדל החיוב לנסע על ראש השנה לצדיקים אמתיים, וגם אתה יודע את עצם רבוי המניעות שמתגברים על זה מכל הצדדים. חומל דלים חוס וחמל עלינו, ועזרנו וזכנו לשבר כל המניעות, והורנו דרכיך, והדריכנו באמתך ולמדנו, שנזכה לילך ולנסע לצדיקים אמתיים על ראש השנה, באופן שנזכה על ידם לקדושת

המחשבה באמת. כי אתה יודע שעכשו בעוקבות משיחא, עקר סמיכתנו וישועתנו היא רק על ימי ראש השנה הקדושים, אשר בהם אנו נשענים להתקרב אליך, ולהמשיך א-להותך ומלכותך עלינו מראש השנה על כל השנה כולה. . . . ס' לקוטי תפילות, תפלה ע"ו

May it be Your will, Hashem, our G-d and the G-d of our forefathers, that You grant me the merit, through Your great compassion, to travel to the true Tzaddikim on Rosh Hashanah and to be constantly connected to them. Through this, may I merit to sanctify my mind and my thoughts with great sanctity. Have pity upon me, through Your great compassion, and help and save me from all kinds of foreign thoughts and any kind of defects of the mind. May You grant me wisdom, knowledge, discernment and intellect and may You speedily grant me the merit of true and perfect sanctity of thought. Through Your great compassion may You sweeten and annul all of the judgments against us and the rest of the Jewish people, from now until eternity. May we merit to receive the sanctity of Rosh Hashanah through the true Tzaddikim and to restore all that needs to be spiritually restored on Rosh Hashanah, which is the source of the judgment for the whole year. May our thoughts be holy and pure constantly, but especially on the holy day of Rosh Hashanah. . . . Master of the Universe, You are aware of the great obligation to travel to the true Tzaddikim on Rosh Hashanah and You are also aware of the nature of the many hindrances which threaten to overwhelm us from all sides. He who takes pity upon the unfortunate should take pity and have compassion upon us. Help us, and grant us the merit to break through all of the obstacles. Show us Your way and guide us in Your truth and teach us so that we should merit to travel to the true Tzaddikim on Rosh Hashanah so that we should merit through them to the true sanctity of thought. For You know that now, in the era on the heels of the coming of Moshiach, the essential support and salvation is only through the holy days of Rosh Hashanah, upon which we lean in order to draw close to You and to cause Your G-dliness and Your kingship to flow upon us from Rosh Hashanah and continue on for the entire year. . . . **Likutei Tephilos, #76**

3) איתא ב"לקוטי מוהר"ן" חלק ראשון סימן ר"ה וזו לשונו: תקון למקרה לילה, רחמנא לצלן, לומר עשרה קפיטל תהלים באותו היום שארע לו, חס ושלו', כי יש כח באמירת תהלים להוציא הטפה מהקלפה שלקחה אותה, כי "תהלים" בגימטריא "לילית" עם החמש אותיות של שמה, שהיא הממונה על זה כידוע. וצריך לכוון בשעת אמירת תהלים, ש"תהלים" בגימטריא "תפה", שהוא מכוון כמספר השני שמות "א-ל-א-להים" במלואו. . . . ודע כי אלו הם העשרה קפיטל תהלים: ט"ז, ל"ב, מ"א, מ"ב, נ"ט, ע"ז, צ', ק"ה, קל"ז, ק"נ: והם תקון גדול מאד מאד לענין הנ"ל. ומי שזוכה לאמרם באותו היום אין צריך לפחד עוד מפגם הנורא של המקרה, חס ושלו', כי בודאי נתתקן על ידי זה. . . . גם פעם אחת אמר שצריכים לזהר מאד לטבל באותו היום שיהיה האדם בלתי טהור, ואפלו אם לא יוכל לטבל בבקר, על כל פנים יטבל באותו היום אפלו לפנות ערב, כי צריכין לזהר מאד לטבל באותו היום דוקא. . . . גם בלא זה הזהיר מאד להיות רגיל בטבילת מקוה. ואמר, שבימים שאין אומרים תחנון, כגון ביומי דניסן וכיוצא, המובאים בשולחן ערוך ארח חיים, צריכין להיות רגיל ביותר בטבילת מקוה. כן נזכה לקיים כל דבריו באמת ובתמים, אמן כן יהי רצון: ס' לקוטי תפילות סדר תקון הכללי

The following is stated in the Likutei Moharan, section I chapter 205: The proper corrective measure for a nocturnal emission, G-d forbid, is to recite ten chapters of Tehilim (Psalms) the day that it occurred, Heaven forbid, for the recitation of Tehilim has the power to extricate the drop [of semen] from the kelipa (literally: husk, i.e. the force of evil) which seized it. This is because the numerical value of Tehilim (485) is equal to that of Lilith, adding to it the five letters of her name. Lilith is the evil spirit which has been appointed for this purpose, as is well known. . . . You should know that the following are the ten chapters [which are effective]: 16, 32, 41, 42, 59, 77, 90, 105, 137, 150. These can effect a tremendous restoration for the above and one who merits saying them the very day that they occur need not fear for the awesome defect that comes with a nocturnal emission, G-d forbid, for it will certainly be corrected. . . . On another occasion he stated that one should be very careful to immerse oneself in a mikveh that very day. Even if he can't immerse himself in the morning, he should at least immerse himself before nightfall, for one should be very careful to immerse himself that very day. . . . Besides this, he admonished his followers to accustom themselves to immerse themselves in a mikveh. He stated that one should be especially careful to do so on those days that tachanun (special supplications that are said after the Amida) is not said, i.e. the month of Nissan etc., which are stated in Shulchan Aruch Orach Chaim. May we merit to fulfill all of his words in truth and in perfect faith. Amen. May it be His will. **Likutei Tephilos, Seder Tikun Klali**

(4) גם יחד אותם (הרב דפה ברסלב וחברי רבי נפתלי מנעמרוב) לעדות ואמר, שגם כי ימלאו ימיו, אזי אחר הסתלקותו, מי שיבוא על קברו ויאמר שם אלו העשרה קפיטל תהלים הנ"ל ויתן פרוטה לצדקה עבורו אפלו אם גדלו ועצמו עוונותיו וחטאיו מאד מאד, חס ושלום, אזי אתאמץ ואשתדל לארך ולרחב להושיעו ולתקנו. ואמר בזו הלשון: איך וועל מיך לייגען אין דער לענג און אין דער ברייט איך זאל איהם א טובה טהון, ביי די פאות וועל איך איהם ארויס ציהען פון דעם שאול תחתיות. ואני חזק מאד בכל הדברים שלי, אך בזה אני חזק ביותר, שאלו העשרה קפיטל תהלים מועילים מאד מאד . . . ואמר שהוא תקון הכללי, כי כל עברה יש לה תקון מיוחד, אבל תקון הנ"ל הוא תקון הכללי. ס' לקוטי תפילות סדר תקון הכללי

Rav Nachman also specifically called the Rabbi of Breslov and Rav Naftali, his disciple, as witnesses to the following statement: Even after his days on earth have passed, if anyone comes to his gravesite and says these ten chapters of Tehilim (Psalms) and gives a pruta (small coin) to tzedakah (charity) on his behalf, he will try with all his might to save him and purify his sins, no matter how weighty they may be. I will lay myself out by my length and width in order to do him a favor. By his payos (side locks) will I pull him out of Hell. I am very strongly committed to all that I say, but to this am I even more strongly committed, because these ten chapters have a tremendous benefit. . . . He said that they are a tikun klali (a universal antidote), for every sin has a specific means of atonement but the [recitation of these ten chapters] effect a universal atonement. **Likutei Tephilos, Seder Tikun Klali**

F. Special Knowledge

ואמר רבנו זכרוננו לברכה שהוא יודע כל שרשי נשמות ישראל. ומתחלה אמר שידוע אותם מתורה שבכתב, ועדין אינו יודע אותם מתורה שבעל פה. אחר איזה זמן אמר שכבר זכה לידע את שרשי הנשמות ישראל גם מתורה שבעל פה: והיה יודע לתת תקונים לכל אחד ואחד כפי שרש נשמתו. וכל הדברים שצוה לא היה עניני סודות לכוון כונות ויחודים, רק כל ההנהגות שצוה למקרביו היו עניני עובדות לאחר שצוה בתחלה להתענות איזה הפסקות. והזהיר על מקרביו שלא יתענו מעצמן כלל רק בימים שצוה עליהם. ולפעמים צוה לאחד להתענות משבת לשבת. וצוה לכמה אנשים שיהיו נעורים לילה אחת בשבוע ושלא יאכלו מעת לעת אחד בשבוע דבר מן החי. לכמה אנשים צוה להתענות ערב ראש חדש. וכך צוה על רב אנשים שיזהרו לילך למקוה לטבל בימים שאין אומרים בהם תחנון. וזה צוה לכמה אנשים. לכמה אנשים צוה לומר ח"י [שמונה עשר] פרקים משניות בכל יום, וכך כמה וכמה הנהגות שצוה בענין הלמוד, שלזה צוה ללמד זאת ולזה צוה ללמד זאת: וזאת היתה הנהגה הכללית שצוה והזהיר את כולם. דהינו ללמד פוסק בכל יום. אפלו ביום שאין לו פנאי ילמד על כל פנים איזה סעיף "שולחן ערוך" בכל מקום שהוא. ואמר שהוא חיוב גדול על כל אחד מישראל: גם זאת היתה הנהגה כללית שהזהיר את כל אחד ואחד. דהינו להתבודד בכל יום ויפרש שיחתו לפני השם יתברך ולבקש מלפניו רחמים ותחנונים לזכות להתקרב לעבודתו יתברך. ושיחה זו תהיה בלשון אשכנז שמדברים בו וכו'. וכמבאר מזה בספריו הקדושים, וכבר נדפס: ס' שיחות מוהר"ן ס' קפ"ה

Our master, of blessed memory, knew all of the sources (roots) of the souls of Israel. Originally, he said that he knew them through the Written Torah but didn't yet know them through the Oral Torah. Some time after that, he told me that he knew the sources (roots) of the souls of Israel from the Oral Torah, as well. He knew how to give tikunim (special spiritual restorative measures) for each person based upon the root of their soul. None [of the tikunim] that he mandated his followers to implement were related to the secrets of Kabbalah and the concentration of certain yichudim [Kabbalistic formulations of the Divine attributes] but they only consisted of positive actions which followed a period of prolonged fasting. He also ordered his followers never to accept upon themselves any other fasting except that which he imposed upon them. On occasion he commanded a follower to fast a whole week from Shabbos to Shabbos. He ordered many people to stay up a whole night once a week and not to eat animal products for a complete twenty four hour period once a week. He ordered many people to fast the day before Rosh Chodesh. Similarly, he ordered many of his followers to go to the mikveh to immerse themselves on the days when tachnun is not recited. He told many people to recite eighteen chapters of Mishna every day and many other directives regarding Torah study. He would tell one person to study a certain section and another person he would direct to a different section. In general, he demanded that they study posek (practical legal rulings, i.e. Shulchan Aruch), every day. Even on a day when they had virtually no time, he demanded that they study at least one paragraph of Shulchan Aruch. He said that it is a great obligation which is incumbent upon every Jew. He also made a general demand upon his followers that they seclude themselves every single day and express their feelings to Hashem and beseech Him to grant them the merit of drawing near to His service. This conversation should be made in Yiddish . . . as is explicated in his holy works which are in print. **Sefer Sichos Moharan 185**

G.

והתורה היא גם כן בחינת ידין ורגלין, כי יש בהתורה נגלה ונסתר: נגלה הוא בחינת ידים, כמו שכתוב: "דודי שלח ידו מן החור" מן החור, הינו חרות על הלוחות (שמות ל"ב), שהוא בנגלה; ונסתר הם בחינות רגלין, כמאמר חכמינו, זכרונם לברכה (סכה מט:): "חמוקי ירכיך" מה ירך בסתר וכו'. וכלליות התורה נקראת לב, שמתחלת ב"בית" ומסימת ב"למד", ששם משכן הרוח דנשיב בשית פרקין דדרועין ושית פרקין דרגלין, הינו בנגלה ובנסתר. וזה בחינת מרדכי ואסתר, והמן, בחינות פורים, בחינת גורל שהפיל המן, בחינת עמר שעורים. כי המן בחינת העבודת אלילים, כמאמר חכמינו, זכרונם לברכה, שעשה עצמו עבודת אלילים (מגילה י:), ובשביל זה הפיל פור הוא הגורל בחדש שמת בו משה (שם י"ג:), כי משה הוא מבטל העבודה זרה, ובשביל זה נקבר מול בית פעור, כדי לבטל העבודה זרה שבפעור, כמו שדרשו רבותינו, זכרונם לברכה (סוטה יד.). כי משה גימטריא חרון אף, כי הוא מבטל חרון אף של העבודה זרה, כי הוא קבל התורה, שהוא בחינת ידין ורגלין כנ"ל, שעל ידיהם נתבטל העבודת אלילים כנ"ל. ועל כן הפיל פור בירח שמת בו משה, כי חשב כי כבר מת משה המבטל כח העבודת אלילים, ואין עוד מי שיוכל לבטל כח העבודת אלילים: אבל מרדכי ואסתר היה להם כח לבטל העבודת אלילים של המן, ובשביל זה בימיהם קבלו ישראל התורה מחדש, כמאמר חכמינו, זכרונם לברכה (שבת פח.): "קימו וקבלו" קימו מה שקבלו כבר. וזה: קימו וקבלו. קימו זה בחינת רגלין, וקבלו זה בחינת ידין, והוא בחינת התורה בעצמה כנ"ל: וזה בחינת מרדכי ואסתר. 'מרדכי מר דרור' (חולין קלט:): דרור, לשון חרות, זה בחינת ידים, כמו שכתוב: "דודי שלח ידו מן החור" כנ"ל; ואסתר הוא בחינת שוקין, מה ירך בסתר כנ"ל. וזה לשון פורים, הינו בטול העבודת אלילים, כמו שכתוב (ישעיהו ס"ג): "פורה דרכתי לבדי ומעמים אין איש אתי". ועל ידי הארת מרדכי ואסתר, הינו בחינת הידין ורגלין, נתבטלו הכפירות ונתרבה אמונה בעולם על ידיהם, כמו שכתוב (אסתר ב): "ויהי אמן את הדסה", ובה כתיב (שם): "כאשר היתה באמנה אתו", כי שניהם הם בחינת אמונה. וזה נעשה על ידי הרוח כנ"ל: וזה בחינת (מגלה ז:): 'אסתר ברוח – הקדש נאמרה', הינו בחינת "לבו נשא את רגליו", כי עקר העכו"ם תלוי בה, שהיא בחינת רגלין, כמו שכתוב (משלי ה): "רגליה יורדות מות", ועל כן עקר תקון העבודת אלילים על ידה. ועל כן דיקא 'אסתר ברוח הקדש נאמרה'; אף שבאמת תקון העבודת אלילים הוא גם כן על ידי מרדכי כנ"ל, רק מחמת שעקר העבודת אלילים תלויה בה, ועל כן על ידה עקר התקון. ועל כן נקראת המגלה על שם אסתר, והינו דדיקא 'אסתר ברוח – הקדש נאמרה', כי הרוח הוא בלב, ועל – ידו נתגלה הארת הידים והרגלים, רק העקר תלויה ברגלים, בחינת אסתר: לקוטי מוהר"ן י'

The Torah has facets similar to hands and feet, for the Torah consists of revealed teachings which are akin to hands, and hidden teachings which are akin to feet. . . . The essence of the Torah is called the "heart", for it begins with the letter "bais" and ends with the letter "lamed", [which spells "laiv" or heart], for in the [Torah's essence] lies the spirit which flows into the six joints of the hand and the six joints of the feet, i.e. the revealed and hidden portions of the Torah. These are all related to the aspects which are embodied by Mordechai, Esther, Haman, Purim, the lots which Haman cast and the Omer sacrifice of barley, [which Mordechai studied prior to the miracle]. Haman is related to idolatry, for our Sages, of blessed memory, (see Megilah 10b) pointed out that Haman was a self proclaimed god. This is the reason that he cast the lot in the month that Moshe Rabbainu died, [Adar,] for it was Moshe who eliminated the power of idolatry and his death [seemed to] signal the demise of the only person who possessed the power to

counter idolatry. Mordechai and Esther, however, also possessed the power to negate the idolatry of Haman. It was for this reason that the Jews made a new commitment to observe the Torah, as our Sages, of blessed memory, interpreted the verse, "They established and accepted upon themselves" [to mean that they firmly established what they had originally accepted upon themselves at the time of Moshe]. The term "established" refers to the aspect of "feet" (the hidden - which is in the feet). The term "accepted" refers to the aspect of "hands" (the revealed - the open verbal acceptance) which alludes to the aspect of the Torah itself. Mordechai whose name is hinted at in the Torah [as the Aramaic translation of the phrase,] "Mor diror" (pure myrrh) is an allusion to freedom - ("dror" - "chairus") which is related to the aspect of hands: "My beloved has stretched out his hand from the hole ("chur"). Esther (which means hidden) is related to the aspect of "feet" (the hidden) . . . That is the source of the term "Purim" which alludes to the negation of idolatry as it is written (Isaiah 63:3), "I have trodden the winepress ("Purah") alone, and there wasn't anyone of the other nations with me . . . For the day of vengeance is in my heart." Through the enlightenment of Mordechai and Esther, which include both the aspects of the hands (the revealed) and the feet (the hidden), heresy became obliterated and faith increased throughout the world, as it is alluded to in Scripture (Esther Ch. 2), "And Mordechai raised (Omen = Emunah = faith) Esther" and in the verse (Ibid.) "And Esther remained faithful as she had been while under Mordechai's care", for both of them embodied faith. All of this was accomplished through the holy spirit, as it is stated (Megillah 7a) "Esther was written with the holy spirit." . . . For the essence of idolatry is dependent on spirit which is related to the "feet", the hidden aspect of one's personality, as it is stated in Scripture (Proverbs Ch. 5), "Her (idolatry's) feet carry a person to his death." That is why the harmful effect of idolatry was corrected through Esther. . . . That is why the "Megillah" is called after Esther, i.e. "Megillas Esther" , which was written with the holy spirit (Ruach Hakodesh), for the spirit is in the heart through which the enlightenment of the hands and feet became revealed. The essence, however, is dependent upon the "feet" (the hidden aspect). **Likutei Moharan #10**

II. Rav Nachman's Parables

A.

(1) . . . ספר רבנו זכרוננו לברכה . . . שבאלו המעשיות כשמשנין דבור אחד מכפי מה שאמרו בעצמו חסר הרבה מהמעשה. . . כי מאד עמקו מחשבותיו אשרי מי שיזכה להשיג בהם קצת כפי מדרגתו. חיי מוהר"ן ס' ס"א

Our master, of blessed memory, stated that . . . if one were to alter even one word of his parables, much of the meaning would be lost. . . His thoughts were very profound. Fortunate is the one who will merit to grasp even a small part [of the parables] in a manner which is appropriate to his level. **Chayay Moharan #61**

(2) נשמע מפיו הקדוש בפרוש שהמעשיות שספר הם חדושים נפלאים ונוראים מאד וראויים לדרשם ברבים, לעמוד בבית הכנסת ולספר מעשה מאלו המעשיות שספר, כי הם חדושים גבוהים ונוראים מאד. חיי מוהר"ן ס' ס"ג

It has been reported from those who heard it directly from his holy mouth that the stories that he told are incredibly amazing and awesome and are fit to be expounded in public, i.e. to stand up in the synagogue and relate any one of these stories, for the new insights contained therein are lofty and very awesome. **Ibid. #63**

(3) בסיפורי המעשיות שהעולם מספרים יש בהם נסתרות הרבה ודברים גבוהים מאוד אך שנתקלקלו המעשיות כי חסר מהם הרבה וגם נתבלבלו ואינם מספרים אותם כסדר, כי מה ששיך בתחילה מספרים בסוף וכן להיפך . . . והבעש"ט זצ"ל היה יכול על ידי סיפורי מעשה לייחד יחודים. כשהיה רואה שנתקלקלו צינורים עליונים ולא היה באפשר לתקן אותם על ידי תפילה, היה מתקנם ומייחדם על ידי סיפור מעשה. הקדמה לס' סיפורי מעשיות מר' נחמן

The folk tales that people repeat contain within them many Divine mysteries and are very exalted. These tales, however, became distorted for they are missing much material and are jumbled, as they don't tell over the story in its correct order. . . . The Baal Shem Tov, zt"l, was able to unite Kabbalistic forces through his telling of a story. When he saw that the higher channels became damaged and he couldn't correct them through prayer, he would restore and unite them through telling over one of his stories. **Preface to Sipurei Maasios of R. Nachman**

B. The Story of the Humble King

מעשה במלך אחד והיה לו חכם. אמר המלך להחכם: באשר שיש מלך שחותם עצמו שהוא גבור גדול ואיש אמת וענו. והנה גבור אני יודע שהוא גבור, מחמת שסביב מדינתו הולך הים, ועל הים עומדים חיל על ספינות עם הורמאטיס, ואינם מניחים להתקרב. ולפנים מן הים יש (מקום שטובעין בו שקורין) זומפ גדול סביב המדינה, שאין שם כי אם שביל קטן, שאינו יכול לילך שם כי אם אדם אחד, וגם שם עומדים הורמאטיס, וכשיבוא אחד להלחם, מורים עם ההורמאטיס, ואי אפשר להתקרב לשם, אך מה שחותם עצמו איש אמת וענו זה איני יודע, ואני רוצה שתביא אלי הפאטרעט של אותו המלך, כי יש להמלך כל הפאטרעטין של כל המלכים, והפאטרעט שלו לא נמצא אצל שום מלך, כי הוא נסתר מבני אדם, כי הוא יושב תחת כלה, והוא רחוק מבני מדינתו: הלך החכם אל המדינה. אמר החכם בדעתו, שצריך לו לידע מהות המדינה, ועל ידי מה ידע המהות של המדינה? על ידי הקאטאויש של המדינה (הינו עניני צחוק, שקורין קאטאויש), כי כשצריכים לידע דבר, צריכים לידע הקאטאויש של אותו הדבר, כי יש כמה מיני קאטאויש: יש אחד שמכון באמת להזיק לחברו בדבריו, וכשחברו מקפיד עליו, אומר לו: אני מצחק, כמו שכתוב: "כמתלהלה" וכו'. ואמר: הלא מצחק אני! וכן יש אחד שמתכון בדרך צחוק, ואף על פי כן חברו נזוק על ידי דבריו. וכן יש כמה מיני קאטאויש. ויש בכל המדינות מדינה שכוללת כל המדינות, ובאותה המדינה יש עיר אחד שכוללת כל העירות של כל המדינה שכוללת כל המדינות, ובאותה העיר יש בית אחד שכוללת כל הבתים של כל העיר שכוללת כל העירות של המדינה שכוללת כל המדינות, ושם יש אדם שכולל מכל הבית וכו', ושם יש אחד שעושה כל הליצנות והקאטאויש של המדינה: ולקח החכם עמו ממוץ רב, והלך לשם וראה שעושים כמה מיני ליצנות וצחוק, והבין בהקאטאויש שהמדינה כולה מלאה שקרים מתחלה ועד סוף, כי ראה שעושים צחוק איך מאנים ומטעים בני אדם במשא ומתן, ואיך הוא בא לדון בהמאניסטראט ושם כולו שקר ומקבלין שחד. והולך להסאנד הגבוה יותר, וגם שם כולו שקר, והיו עושים

בדרך צחוק אן שטעלין מכל הדברים הללו. והבין החכם באותו הצחוק שהמדינה כולה מלאה שקרים ורמאות, ואין בה שום אמת, והלך ונשא ונתן בהמדינה, והניח עצמו להונות אותו בהמשא ומתן, והלך לדון לפני הערכאות, והם כולם מלאים שקר ושחדים, וביום זה נתן להם שחד, למחר לא הכירוהו. והלך לערכאות גבוה יותר, וגם שם כולו שקר, עד שבא לפני הסאנאט, וגם הם מלאים שקר ושחדים, עד שבא אל המלך בעצמו: וכשבא אל המלך ענה ואמר: על מי אתה מלך? שהמדינה מלאה שקרים כולה, מתחלה ועד סוף, ואין בה שום אמת. והתחיל לספר כל השקרים של המדינה, וכשהמלך שמע דבריו, הרכין אזניו אצל הוילון לשמע דבריו, כי היה תמוה להמלך שיומצא איש שיודע מכל השקרים של המדינה. והשרי מלוכה ששמעו דבריו היו כועסים עליו מאד, והוא היה מספר והולך השקרים של המדינה. ענה ואמר (החכם הנ"ל): והיה ראוי לומר שגם המלך כמותם, שהוא אוהב שקר כמו המדינה, אך מזה אני רואה איך אתה איש אמת, ובשביל זה אתה רחוק מהם, מחמת שאין אתה יכול לסבל השקר של המדינה. והתחיל לשבח המלך מאד מאד, והמלך, מחמת שהיה ענו מאד, ובמקום גדולתו שם ענותנותו, כי כן דרך הענו, שבכל מה שמשבחין ומגדלין אותו יותר, נעשה קטן וענו יותר, ומחמת גדל השבח של החכם, ששבח וגדל את המלך, בא המלך בעניות וקטנות מאד, עד שנעשה אין ממש. ולא היה יכול להתאפק, והשליך את הוילון לראות את אותו החכם, מי הוא זה שהוא יודע ומבין כל זאת. ונתגלה פניו, וראה אותו החכם, והביא הפאטרעט שלו אל המלך: דרכי ציון אבלות (איכה א). ציון היא בחינת הציונים של כל המדינות, שכולם נתועדים לשם. כמו שכתוב (יחזקאל לט): וראה אדם ובנה אצלו ציון: וזהו (ישעיה לג): "חזה "ציון" קרית "מועדינו ראשי תבות מ"צ"ח"ק, ששם היו נתועדים כל הציונים, ומי שהיה צריך לידע אם לעשות הדבר או המשא ומתן, היה יודע שם. יהי רצון שיבנה במהרה בימינו אמן: ראה והבן והבט אתה, המעיין, עד היכן הדברים מגיעים. אשרי המחכה ויגיע לידע ולהשיג מעט מסודות המעשיות הללו, אשר לא נשמעו כאלה מימים קדמונים: ודע שכל אלו הפסוקים והרמזים המובאים אחר קצת המעשיות הם רק רמזים וגלוי מלתא בעלמא, למען ידעו כי לא דבר ריק הוא, חס ושלו', וכאשר נשמע מפיו הקדוש בפרוש שאמר שהוא מגלה איזה רמזים בעלמא באיזה פסוקים המרמזים לסוד המעשיות למען דעת שאינו מדבר חס ושלו' דברים בטלים, אבל סוד המעשיות בעצם רחוק מדעתנו ועמק עמק, מי ימצאנו: סיפורי מעשיות ו'

There was once a king who had a wise advisor. The king said to him, "There is a king who signs himself, 'The mighty warrior and the humble man of truth.' Regarding his being a mighty warrior, I know that to be true, for his land is surrounded by a sea and that sea is protected by fighters on ships containing cannons who won't let anyone come close [to his land]. Next to the sea, surrounding his country, is a great swamp, which contains only one small causeway in which only one man can go at a time. This causeway is also defended by cannons and if anyone should attack, he would be repelled by the cannons. It is impossible to come close to his land. But regarding his being a 'humble man of truth', I am not certain that it is true. I want you to bring me back a portrait of that king." The king, [who spoke to his wise advisor,] had a collection of all of the portraits of all of the other kings. The portrait of the king [under discussion, however,] was not in the possession of any king, for he kept himself hidden from people, as he sat under a canopy, far apart from the members of his kingdom.

The wise man then traveled to the country of the other king. The wise man said to himself that he must first find out the essential nature of that country. How does one do that? Through knowing its humor. In order to understand something one must first understand the jokes said about it. There are many types of jokes. There are jokes whose intent is to hurt the other person. When the object of the joke communicates his annoyance, the other party replies in jest, "I was only joking!" . . . [This is but one example for] there are all kinds of humor. There is a land amongst all of the lands that typifies all of them. In that land there is a city which typifies all of the cities of that land and in that city there is a building which typifies all of the buildings in this [unique] city which typifies all the cities of the land which typifies all of the lands. In that building there is a person who typifies everything in that building . . . He is the one who composed all of the jokes of that country. The wise man took with him a large sum of money and went there. He saw the many different forms of humor that were composed there and from that he understood that the whole land was filled with falsehood, from beginning to end. He saw that jokes were being made about people who were being cheated and deceived in business and the corruption and bribery of the court to whom they first took their case and the utter falsehood of the Supreme Court to whom they appealed for justice. Humorous skits were created about all of these situations. The wise man understood from their humor that the whole country was full of lies and corruption and there didn't exist any integrity. He proceeded to do business in that country and let himself be cheated in business. Thereupon, he went to the courts which were full of falsehood and corruption. One day he would give them a bribe and the next day they wouldn't recognize him. He appealed his case to a higher court, which was also dishonest, until he finally came before the Supreme Court, which was also corrupt, until he finally appeared before the king himself. When he came to the king, he told him, "Over whom are you king? This country is full of falsehood from beginning to end. There is absolutely no truth here at all." He then began to describe all of the falsehood of the land. When the king heard his words, he inclined his ear to the curtain, [that separated them in order] to hear [better], for he was surprised that there was a man who was so aware of all this corruption. Upon hearing this, the ministers of the realm became incensed, but he continued on. The wise man then said, "It would be logical to state that the king is just like them, someone who loves falsehood, just like the rest of his countrymen. But there is one thing that shows me that you are a man of truth: You keep yourself at a distance from them, for you cannot bear the falsehood of your countrymen." He then began to heap great praises upon the king. The king, was exceedingly humble, and whenever his greatness became celebrated, his humility shone forth. This is the way of a humble person. Whenever he is praised and his special qualities are pointed out, he feels even more insignificant and humble. Therefore, because of the great superlatives with which the wise man described the king, the king became so exceedingly humble and insignificant that he literally became nothing. No longer being able to contain himself, he threw the curtain aside to take a look at that wise man. He had to see for himself the person who knew and understood all this. In doing so, he revealed his face and the wise man was then able to paint his portrait and bring it to the king.

The ways of Zion are mourning (Lam. 1:4). "Zion", tzion in Hebrew alludes to the monuments of all of the countries, for they all congregate [around these memorials], as it is written (Ezek. 39:15), "One shall see a man and build a monument (tzion) next to him." This is the meaning of the verse (Isaiah 33:20), "See Zion, the city of our gatherings." The initial letters of this verse spell out the word, metzachek, [which means to tell a joke]. This is the place where all the monuments come together. If a person needs to know if he should engage in a certain type of business, he will find it out through this (metzachek). May it be Hashem's will that He rebuild His Temple, speedily in our day. Amen.

Look, understand, and see the full extent of these ideas. Fortunate is he who waits and reaches the point where he can know and grasp even a small portion of the mysteries of these stories. Nothing like this has been heard since ancient times. All the verses and allusions that are cited are only hints so that the person should realize that the story is not devoid of meaning, G-d forbid. Rav Nachman expressly said that he was revealing some hints and verses alluding to the mysteries so that people should realize that he was not merely engaged in idle chatter, G-d forbid. The secret meaning of these stories, however, is far beyond our grasp. They are exceedingly deep, who can find their true meaning? (See Ecc. 7:24). **Sipurei Maasios #6**

III. Rav Nachman's Folk Stories

A.

מעשה שספר רבנו ז"ל, מעשה בעני אחד שהתפרנס עצמו מחפירת טיט. פעם אחת חפר טיט, ומצא במקום שחפר אבן טוב שהיה שויו הון רב מאד ולא ידע שויו והלך לאומן שיאמיד אותה בשויו וענה לו שאין בזה המדינה שיוכל לשלם שויו וצריך ליסע ללונדון לעיר המלוכה. אבל הוא היה עני ולא היה לו כסף ליסע. והלך ומכר כל אשר לו, והלך מבית לבית בשביל הנדבות, עד שהספיק לו ליסע עד הים ורצה לעלות על הספינה ולא היה לו מעות, והלך להקאפטין [רב החובל] והראה לו המרגלית. ולקח אותו תכף הקאפיטאן על הספינה בכבוד גדול ואמר לו אתה בטוח גדול, ונתן לו חדר מיוחד ערשטע קלאס [מחלקה ראשונה] ובכל התענוגים כאחד הנגידיים הגדולים. והחדר שלו היה לו חלון לתוך הים, והוא היה תמיד מתעלם ומשמח נפשו עם הדימענט [היהלום] ובפרט בעת האכילה, שעל ידי השמחה והרחבת הלב טוב ורפואה שיתעכל המאכל בנקל, ופעם אחת ישב לאכול והדימענט היה מונח על השולחן להתעלם בו וישן. בינתיים בא המשרת ולקח המפה ופרורים ולא ידע מהדימענט והשליך הכל לים. וכשהקיץ מהשנה והבין כל זה היה לו צער גדול כמעט שיצא מהדעת ומה יעשה והקאפיטאן הוא גזלן שיהרוג אותו בעד מחיר ונסיעת הספינה. על כן עשה עצמו שמח כאלו לא ידע ודרך הקאפיטאן היה בכל יום לדבר אתו איזה שעות, וכן בא ביום הזה והוא עשה את עצמו שמח ולא הכיר בו שום שנוי. ואמר לו הקאפיטאן, הלא אני יודע שאתה חכם וישר לב, ואני רוצה לקנות תבואה הרבה למכור בלונדון, ואוכל להרויח הרבה ואני ירא שלא יאמרו שאני גונב מאוצר המלך על כן יהיה הקנין על שמך ואני אשלם לך במיטב. והוטב בעיניו ועשו כן. תכף כשבאו ללונדון, מת הקאפיטאן ונשאר הכל אצל זה האיש והיה כפל כפלים מהשויון של הדימענט. וסים רבינו ז"ל שהדימענט לא היה שלו והא ראייה שנאבד ממנו. והתבואה היה שלו, והא ראייה שנשאר אצלו. און וואס ער איז געקומען צו זיין זאך איז נאר וויל ער האט זיך דער האלטיג [וכל מה שהגיע לענינו הוא רק כי החזיק מעמד] וכו'. סיפור ממהר"ן לתלמידו ר' נפתלי הובא בס' כוכבי אור ד' קפ"ד-קפ"ה

The following is a story which was told by our master, [Rav Nachman, of blessed memory]: There was once a poor man who earned his living by digging clay [and selling it]. It once happened that, while he was digging, he discovered a precious stone that was worth a fortune. Since he didn't have the knowledge to assess its true value, he went to an expert to appraise it. The expert told him that there was no one in that area that could afford such a jewel and that he would have to travel to London, to the capital. The clay digger was unfortunately so poor that he couldn't afford to make the trip. He proceeded to sell all of his belongings and then went from door to door to beg for additional funds. He just had enough money to take him to the coast but he still didn't have enough to pay for the ship, [that would take him to London]. After he arrived, he went to the ship's captain and showed him the jewel. The captain treated him with great respect and immediately welcomed him aboard. He told him that he considered him to be very trustworthy, [and that he could pay him later]. He put him up in a first class cabin and provided him with all of the creature comforts of an aristocrat. The cabin had a window with a view of the sea and the man would sit there staring at the diamond and rejoicing, especially at meal time, since eating in a such a state of joy and uplifted spirits is beneficial for digestion. Once, while he was sitting down to eat, with the diamond lying on the table before him, he dozed off. In the meanwhile, the busboy came in to clear the table and, without realizing it, shook out the tablecloth and its crumbs, together with the diamond, into the sea. When the man woke up and realized what had happened, he became so distraught that he nearly lost his mind. [He thought to himself,] "What I am to do? The captain is a violent man and would not hesitate to kill me if I don't pay his fare." He therefore decided to appear to be happy as if nothing at all had happened. Now the captain was in the habit of speaking with the man for a few hours every day; on that day, he had to force himself to appear to be in a good mood so that the captain wouldn't be aware of any change of his circumstance. Thereupon, the captain said to him, "I know that you are a man of intelligence and integrity. I would like to purchase a large quantity of grain to sell in London for a large profit, but I am afraid that I will be accused of having stolen the money from the royal treasury. Therefore I am ready to arrange for the grain to be purchased in your name and I will pay you handsomely [for your trouble]." The plan found favor in his eyes and he agreed to it. As soon as they came to London, the captain died, leaving the entire shipment of grain in the passenger's name. It was worth many times over the price of the diamond. Our master, of blessed memory, concluded, "The diamond didn't really belong to the poor man. The proof is that he did not keep it. The grain was what was really meant to be his. The proof is that he did keep it. But he only got what he deserved because he remained happy and didn't lose himself." **A story that was told by R. Nachman and recorded by his disciple, R. Naftali, Cochvei Ohr 184-185**

B.

פעם אחת היה אצל המלך התוגר איש אחד מאחינו בני ישראל שהיה חשוב בעיניו מאד מכל שרי המלוכה אשר לו, ויאהבהו אהבה גדולה ועצומה מאד יותר מכל שרי המלוכה אשר לו, ובכל יום ויום היה קורא אותו לביתו להשתעשע עמו יחד, ויקנאו בו שרי המלוכה, וחשבו מחשבות להעליל עליו לפני המלך ויאבדוהו מן העולם, והיה ביניהם פאשא אחד שהיה נקרא קאפצין פאשא ששנאתו להישראל הזה היתה גדולה יותר מכל השרים. ולפני הישראל הראה עצמו כאוהב לו ובכל יום חשב מחשבות חפצו שיצליח בידו למצא עליו איזה עלילה לפני המלך. פעם אחת בא הפאשא הנ"ל להישראל הנ"ל, והתחיל לדבר עמו בערמה ויספר לו

באשר שהיה אצל המלך ושמע מפיו איך שהוא אוהב אותך, אך יש לו יסורים מדבר אחד, כי כשאתה בא לפניו לדבר אתו אינו יכול לסבול ריח פיך, כי הוא מרגיש ריח רע נודף מפידך, והוא אינו יכול להיות בלעדך ויש לו יסורים גדולים מזה, לזאת עצתי כי בכל עת שתבוא לפני המלך תאחז מטפחת עם בשמים לפני פיך, כדי שלא ירגיש המלך הריח הרע מפידך כי הבשמים יבטלו הריח רע למען לא תבאש בעיני המלך, והישראל הנ"ל מחמת תמימותו האמין לדבריו, ונסכם בדעתו לעשות כן. אחר כך הלך הפאשא הנ"ל אל המלך ויספר לו כי שמע מהישראל הנ"ל, שאמר שיש לו יסורים גדולים, כי בכל עת שמדבר עם המלך מרגיש ריח רע יוצא מפי המלך על כן נסכם עצתו כשיבוא לדבר עמך, אדוני המלך, יאחז מטפחת עם בשמים נגד פיו כדי שלא ירגיש ריח רע מפי המלך, וזה לך האות כי כנים דברי כי למחר כאשר יבא לדבר עמך תראה בעיניך שיאחז את המטפחת נגד פיו. כששמע זאת המלך נתכעס מאד ואמר לו כשאראה אשר כנים דבריך אז אאבד אותו מן העולם. והנה הישראל הנ"ל בא ביום מחר לפני המלך ויאחז המטפחת נגד פיו כאשר יעץ לו הפאשא, כי האמין לדבריו. והמלך כשראה זאת ויוכח לדעת כי כנים דברי הפאשא, תכף כתב מכתב כדברים האלה, "כאשר יבא האיש המוסר כתב זה לפניכם תשליכו אותו תכף לכבשן האש אשר כל חיבי מיתות נשרפים שם." והמלך חתם את המכתב בחותמו, ואמר לזה האיש אבקש ממך שאתה בעצמך תביא את המכתב הזה להאיש שנכתב על האדרעס [הכתבת] שהוא במקום פלוני. והישראלי הנ"ל לקח המכתב והבטיח למלך אשר יעשה כדבריו. ולא ידע מה כתוב בו והלך לביתו. והנה זה האיש ישראל הנ"ל, היה מחזיק מאד במצוה למול ילדי ישראל, ובכל עת שכבדוהו במצות חתוך לא פנה אל שום מניעה שהיה לו כי המצוה היתה יקרה בעיניו מאד. ואז באותו היום שהיה צריך לנסוע למסור המכתב מהמלך למקום אשר נשלח, וד' אשר חפץ להציל ידידו הנאמן, סבב שבא אחד מכפר אחד וכבדו שיסע עמו להכפר ולמול את בנו. ומחמת כי דרכו היה לבלי להניח את המצוה הזאת בשום אופן, התחיל לחשוב מה אעשה לצווי המלך בדבר מכתבו, וסבב ד' שבא לנגדו הפאשא הנ"ל. ויספר להפאשא שהיה אצל המלך והמלך מסר לו מכתב שימסרהו להאיש שנשלח לו, והיום הזמין לו ד' מצות חתוך, ודרכי לבלי להניח את המצוה הזאת בשום אופן, על כן אני מבקש ממך שתקח את המכתב ותוליך אותו לשם. והנה הפאשא הנ"ל שמח מאד, כי עתה יוכל להלשין עליו עוד לפני המלך כי לא עשה רצון המלך עם המכתב. ויקח הפאשא המכתב בידו ומסרו לזה האיש שנשלח אליו. וזה היה ממונה לשרוף החיבי מיתות של המלך ותכף חטף את הפאשא הנ"ל ויזרוק אותו לתוך כבשן האש ונשרף, כאשר נגיע משפטו על פי ד' מדה כנגד מדה. והנה הישראלי לא ידע כלל מהנ"ל שנעשה לו, למחר חזר ובא לפני המלך. וכשראה אותו המלך תמה מאד, ואמר לו העוד לא מסרת את המכתב שנתתי בידך להאיש הנ"ל? השיב לו אדוני המלך את המכתב מסרתי לקאפצין פאשא הנ"ל שהוא ימסרנה להאיש, יען כי השם יתברך הזמין לי מצות חתוך ודרכי לבלי להניח את המצוה הזאת. אז הבין המלך הלא דבר הוא שישרף זה הפאשא שהלשין עליו לפניו. ושאל המלך תכף את האיש מה זה שאתה אוחז מטפחת עם בשמים נגד פיך בעת שאתה מדבר עמי השיב לו שהפאשא נתן לו עצה הזאת, כי אמר לי ששמע ממך שאינך יכול לסבול ריח פי. ויספר לו המלך מה שהיה כתוב בהמכתב שנתן לו ואמר לו עתה אני יודע אשר ד' השליט בארץ אשר מציל ידידיו מכל רע ולהפאשא הנ"ל כאשר זמם לעשות בך, כן נעשה לו וישב לו ד' גמולו בראשו. ומאז והלאה נתגדל בחשיבותו בעיני המלך יותר מכל השרים אשר אתו, והיה חשוב ויקר בעיניו מאד מאד. סיפור ממחר"ן לתלמידו ר' נפתלי הובא בס' כוכבי אור ד' קפ"ו-קפ"ח

Once there was a court Jew who was held in high esteem by the Turkish sultan, more than any of his other ministers. He intensely loved him, and favored him more than anyone else in his government. Every day, the Sultan would invite him to his palace to enjoy his company. The other royal ministers were jealous of him and plotted to denounce him to the Sultan and destroy him. Amongst the ministers was a pasha by the name of Kaptzin Pasha, who hated the Jews more than any one else in the government. When he was with the court Jew, he pretended to be his friend, but [behind his back] he would constantly devise plots to denounce him to the Sultan. One time the Pasha came to the Jew and deviously began to speak to him. He told him, "I was with the Sultan and heard him say that he was fond of you but that one thing pains him. Whenever you come to him and speak he can't stand your bad breath. Since he can't bear to be without you, this bothers him greatly. My advice to you is that whenever you come to the Sultan you should place a perfumed handkerchief over your mouth. This way your bad breath will be neutralized and you won't be repugnant in the eyes of the Sultan." In his innocence, the Jew believed him, and agreed to follow his advice. Afterwards, the Pasha went to the Sultan and told him that he had heard from the Jew that he suffers very much because whenever he speaks to the Sultan, he is repelled by the Sultan's bad breath. "He has therefore decided," said the Pasha, "to put a perfumed handkerchief over his mouth whenever he comes to speak before your Highness so that he will not smell your breath. The proof that I am telling the truth is that tomorrow when he comes to speak with you, you will see with your own eyes that he will be clutching a perfumed handkerchief over his mouth." When the Sultan heard this, he became very angry and said, "When I see for myself that what you are saying is true, I will utterly destroy [that Jew!]" The next day, the court Jew came before the king holding a perfumed handkerchief over his mouth, just as the Pasha had advised him, since he believed him. When the Sultan saw this, he was convinced that the Pasha had been telling the truth. He immediately wrote a note saying, "When the bearer of this note arrives, immediately throw him into the furnace where all of those who are sentenced to death are burned." The king sealed the letter with his signet ring and told the Jew, "Do me a favor and personally deliver this note to the man whose address is written on the envelope." The Jew took the letter and promised the king that he would fulfill his request, not knowing what was written in the letter, and went home.

The court Jew was very diligent in the performance of the commandment to circumcise Jewish children. Whenever he was honored to perform that mitzvah, he wouldn't pay any heed to any obstacle in his way, because this mitzvah was so precious in his eyes. On that very day, when he was supposed to deliver the Sultan's letter to the place it was sent, G-d arranged to save His good friend. He made it happen that on that same day a certain villager came to the court Jew and honored him to travel with him to perform the circumcision on his son. Since it was the custom of the court Jew never to avoid the opportunity of performing this mitzvah, he began to think, "What will I do to fulfill the Sultan's request that I deliver the letter?" Hashem arranged that, just at that moment, the Pasha happened to come to him. He told the Pasha that he was by the Sultan and that the Sultan had handed him a letter to deliver. But now, Hashem had prepared for him the opportunity to fulfill the mitzvah of circumcision and it was his custom never to avoid this mitzvah, no matter the circumstance. "Therefore," he said, "I am asking you to do me a favor and deliver it there." The Pasha was very happy with this turn of events, since he

now had further grounds to denounce him to the Sultan, for the Jew had not fulfilled the Sultan's request to deliver the letter. The Pasha took the letter and personally delivered it to the addressee. The recipient was the executioner in charge of burning those who had been sentenced to death by the Sultan. [Without warning,] he immediately grabbed the Pasha and threw him into the fiery furnace. He was burned, according to Hashem's judgment, and was punished measure for measure. The Jew was not aware of any of this. The next day, he returned [from the circumcision,] and came before the Sultan. When the Sultan saw him, he was very surprised. "Didn't you deliver the letter that I gave you?" he asked. "Your Majesty," he replied, "I gave the letter to Kaptzin Pasha to deliver. Hashem gave me the opportunity to fulfill the mitzvah of circumcision and it is my custom never to pass over such an opportunity when it presents itself." The Sultan then understood that it was no mere coincidence that the Pasha who had defamed the Jew was burned to death. The Sultan then asked him, "Why did you cover your mouth with the perfumed handkerchief?" He replied, "The Pasha had advised me to do this as he had heard from you that you can't bear my breath." The Sultan then revealed to the Jew the contents of the letter. He said, "Now I know that Hashem has power over the world, and He saved His friend from all evil. What the Pasha wanted to do to you was done to him. He was paid back as he deserved." The Jew was now all the more esteemed by the Sultan, more so than any of his ministers. He was very highly esteemed and dear to him. **A story that was told by R. Nachman and recorded by his disciple, R. Naftali, Cochvei Ohr p. 186-188**

C.

מעשה ממרור שספר רבנו ז"ל שפעם אחת הלכו יהוד וגרמני אחד נדוד ולמד היהודי את הגרמני שיעשה את עצמו כמו יהודי (כיון שהלשון הוא אחד), והיהודים רחמנים וירחמו עליו. וכיון שבא סמוך לפסח למדו איך שיתנהג (שיקרא בעל הבית לבית על הסדר) בכל הסדר, שעושין קדוש ורוחצים ידים רק שכח לאמר לו שאוכלים מרור. וכיון שבא להסדר רעב מכל היום ומצפה שיאכל הדברים טובים שאמר לו היהודי אבל נותנים לו חתיכת כרפס במי המלח ושאר הדברים הנוהגים בסדר ואומרים ההגדה וכבר הוא בעינים צופיות להאכילה, והוא שמח כבר שאוכלים כבר המצה פתאם נותנים לו מרור ונעשה לו מר בפיו והוא חשב שזהו הסעודה שרק זה יאכלו. ברח תכף במרירות ורעבון וחשב אל עצמו יהודים ארורים, אחר כל הצערמניא (טקס) נותנים זה לאכול. ובא לבית המדרש וישן. ואחר כך בא היהודי בפנים שמחות שבע מאכילה שתיה, ושאלו איך היה לך הסדר ספר לו בכעס. אמר לו הוי גרמני שוטה, אם היית מחכה עוד מעט היית אוכל כל טוב כמוני. כן הוא בענין רבנו (ועבודת השם) שאחר כל היגיעות וטרחות עד שבאים (ונתקרים לרבנו או לעבודת ד' לזכך הגוף) נותנים מעט מריות כי זכוך הגוף בא במרירות אבל האיש חושב שתמיד יהיה רק המרירות, אך זהו הכל רק המרירות וכו' על כן בורח תכף אבל כיון שמחכה מעט וסובל זה המרירות מעט מזכוך הגוף אז מרגיש אחר כך כל מיני חיות ותענוג (ואלו המשלים יכולים ללמוד מהם עצות לכל עניני עבודת ד') כן הוא בענין זה של עבודת ד' שמקודם עובר המרירות זכוך הגוף אבל אחר כך מרגישים החיות וכו'. סיפור ממהר"ן לתלמידו ר' נפתלי הובא בס' כוכבי אור ד' ק"ץ

Once, a Jew and a German gentile were traveling together as vagabonds. Since their language was so similar, the Jew was able to teach the German how to impersonate a Jew so that the Jews, who are so compassionate, would take pity on him. Since Passover was so close, he taught him how to act at the Passover Seder, [since it was customary for the Jews to invite strangers for the Seder]. He told him about how Kiddush is made and the subsequent washing of the hands. He forgot to tell him, however, about the morror (the bitter herbs, i.e. horseradish). By the time the German came to the Seder [at night,] he was famished, not having eaten all day, and he looked forward to the good food that his Jewish friend had spoken about. [It didn't work out, however, as planned]. First of all, they gave him karpas (celery or parsley) dipped in salt water, and other things served at the Seder. As they were reciting the Hagadah, he sat there chalashing (longing) for the meal. When they finally got to the matzah, he was overjoyed, but then they served him the morror (horseradish). His mouth was bitter (burning) and he thought that this was the entire meal. He bolted from the house, bitter and hungry and thought to himself, "Those accursed Jews! After all that ceremony, that's all they serve to eat!" He went to the synagogue and fell asleep. After a while, his Jewish friend arrived, happy and content from [all of the] eating and drinking. "How was your Seder?" he asked. Angrily, he told him what happened. "Stupid German," he retorted. "If you had only waited a little bit longer, you would have enjoyed a good meal, just like me." So, too, when it comes to becoming close to our master, [R. Nachman] or to serving Hashem to purify the body. After all the effort and toil to come close to our master or to serve Hashem, a person is given a little bit of bitterness, for purification of the body is preceded with an initial bitterness. The person mistakenly thinks, however, that all there is is only bitterness and therefore he immediately runs away from it. If he would only wait just a little bit longer and bear the bitterness and allow his body to be purified, then he would feel fully invigorated and experience unlimited joy. **A story that was told by R. Nachman and recorded by his disciple, R. Naftali, Cochvei Ohr p. 190**

D.

המשל מההינדיק [תרנגול הודו]. שפעם אחת בן המלך נפל לשגעון שהוא עוף הנקרא הינדיק וצריך לישב ערום תחת השלחן ולגרור חתיכות לחם ועצמות כמו הינדיק. וכל הרופאים נואשו מלעזור לו ולרפאותו מזה, והמלך היה בצער גדול מזה. עד שבא חכם אחד ואמר אני מקבל על עצמי לרפאותו והפשיט גם כן את עצמו ערום וישב תחת השלחן אצל בן המלך הנ"ל, וגם כן גרר פרורים ועצמות. ושאלו בן המלך מי אתה ומה אתה עושה פה? והשיב לו ומה אתה עושה פה? אמר לו אני הינדיק, אמר לו אני גם כן הינדיק. וישבו שניהם יחד כך איזה זמן עד שנעשה רגילים זה עם זה. ואז רמז החכם והשליכו להם כתונת. ואמר החכם ההינדיק להבן מלך אתה חושב שהינדק אינו יכול לילך עם כתונת, יכולים להיות לבוש כתונת ואף על פי כן יהא הינדיק, ולבשו שניהם הכתונת. אחר איזה זמן רמז והשליכו להם מכנסים ואמר לו גם כן כנ"ל אתה חושב שעם מכנסים לא יכולים להיות הינדיק וכו' עד שלבשו המכנסים וכן עם שאר הבגדים ואחר כך רמז והשליכו להם מאכלי אדם מהשלחן ואמר לו אתה חושב שאם אוכלים מאכלים טובים איז מען שוין קיין הינדיק ניט, מען קען עסין און אויך זיין א הינדיק [כבר לא נקראים הינדיק אפשר לאכל ולהמשיך להיות הינדיק] ואכלו. ואחר כך אמר לו אתה חושב שהינדיק מוכרח להיות דוקא תחת השלחן. וכן התנהג עמו עד שרפא אותו לגמרי. והנמשל מובן למבינים (אמר המעתיק: יכולים לומר שהאדם רוצה להתקרב לעבודת השם הלא הוא הינדיק מלובש בחמריות וכו' ודרך זה יכולים מעט מעט לקרב את עצמו לעבודת השם עד שנכנסים לגמרי. וכן בהתקרבות אנשים על דרך זה ודי לחכימא). סיפור ממהר"ן לתלמידו ר' נפתלי הובא בס' כוכבי אור ד' קצ"א-קצ"ב

Once upon a time, a royal prince became insane and believed that he was a turkey. He felt compelled to sit naked under the table, pecking at bones and pieces of bread like a turkey. All of the physicians of the realm despaired of ever curing him of this lunacy and the king suffered tremendous grief because of this. One day, a wise man came to the king and told him, "I will undertake to cure the prince." Thereupon, he took off his clothes and sat naked underneath the table next to the royal prince and joined him in pecking at the crumbs and bones. "Who are you?" asked the prince, "and what are you doing here?" "And who are you?" replied the wise man, "and what are you doing here?" "I'm a turkey!" "And so am I" answered the wise man. They sat together for some time until they became fast friends. At this point, the wise man motioned to the king's servants and they threw them some shirts. The wise man then said to the royal prince, "You probably think that a turkey can't go around wearing a shirt. We can do it! We'll go around with shirts and we'll still be turkeys." [The prince accepted the argument and so] they both put on shirts. Some time later the wise man motioned to the king's servants and they threw them some pants. The wise man then said to the royal prince, "You probably think that a turkey can't go around wearing pants. We can do it! We'll go around with pants and we'll still be turkeys." With that, they both put on the pants. The sage continued on in this manner until eventually they were both completely dressed. Some time later, the wise man motioned to the servants and they threw them regular human food from the table. The wise man then said to the royal prince, "You probably think that if we start eating good food we'll stop being turkeys. We can eat whatever we want but still remain turkeys!" As a result, they both ate the food. Afterwards, the sage said to him, "You probably think that a turkey has no choice but to sit under a table. We'll sit at the table but we'll still remain turkeys!" The sage continued on in this manner until the prince was finally cured. The lesson of this story is obvious to any person of intelligence. **A story that was told by R. Nachman and recorded by his disciple, R. Naftali, Cochvei Ohr p. 191-192**

E.

מעשה שספר מהאוצר שתחת הגשר. שפעם אחת חלם לאיש מאיזה עיר שבוינא תחת הגשר יש שם אוצר, על כן נסע לשם ועומד אצל הגשר ומחפש עצות איך לעשות, כי ביום אינו יכול מחמת האנשים. ועבר שם איש חיל ואמר לו מה אתה עומד וחושב. חשב בדעתו שטוב שיאמר לו כדי שהוא יסיעו ויתחלו ספר לו כל הענין ענה ואמר לו, איי יהודי נאר קוקט אויף א חלום אלא מאי מיר האט זיך אויך גיחולמת אז דא אין דא בא דעם אין דעם (הזכיר העיר של האיש ושמו של האיש הזה) אין מאקזאן איז איין אוצר וועל איך פארין ציא יענום? ונסע האיש לביתו וחפר בהמאקזאן שלו ומצא האוצר. ואמר אחר כך, איצט ווייס איך שוין "דער אוצר איז בא מיר, נאר וויסען פון דעם אוצר מוז מען פארין קיין וויין" [הוי יהודי שם לב לחלום אלא מאי גם אני חלמתי שבמקום פלוני אצל פלוני במחסן יש אוצר, האסע לשם? ונסע האיש לביתו וחפר במחסן שלו ומצא האוצר ואמר אחר כך, "עתה ידעת: האוצר הוא אצלי אבל כדי לדעת מזה עלי לנסע עד וינה."] כך בענין עבודת השם, שהאוצר הוא אצל כל אחד בעצמו, רק לידע מהאוצר מוכרח לסע להצדיק. סיפור ממהר"ן לתלמידו ר' נפתלי הובא בס' כוכבי אור ד' קצ"א

A man from a certain town once dreamed that there was a treasure buried under a bridge in Vienna. Consequently, he traveled there and stood near the bridge, trying to figure out what to do. He didn't dare to uncover the treasure by day, because there were too many people around. An officer passed by and confronted him, "What are doing here just standing and thinking?" The man decided that it would be better for him to tell him the whole story so that the soldier might be interested to help him. He went on to tell him the entire story and the soldier replied, "A Jew is only concerned with dreams! I also had a dream that I also saw a treasure in the cellar of the house of a person whose name is . . . (which happened to be the name of the person who came to Vienna) which is located in the town of . . . (which was the name of the town of that person). Do you think that I would [be so foolish to rely upon a dream and] travel there?" The man immediately returned home and dug up his cellar and found the treasure. He commented afterwards, "I now realize that I possessed the treasure the entire time but I had to travel all the way to Vienna to find it out." The same is true when it comes to serving Hashem. Each person has a hidden treasure, but in order to find it, he must first travel to the Tzaddik. **A story that was told by R. Nachman and recorded by his disciple, R. Naftali, Cochvei Ohr p. 191**

F.

המשל מהתבואה שפעם אחת אמר המלך לאהובו השני למלך כאשר אני חוזה בכוכבים רואה אני שכל התבואה שיגדל בשנה זאת מי שיאכל ממנה יהיה נעשה משוגע, אם כן יטכס עצה וענה לו שעל כן יכינו בעדם תבואה שלא יצטרכו לאכול מתבואה הנ"ל. וענה לו המלך אם כן כשאנחנו לבד לא נהיה משוגעים. וכל העם יהיה משוגעים, אז יהיה להפך (ולחכיך בשביל כולם אי אפשר) שאנחנו יהיו המשוגעים. על כן בודאי נצטרך גם כן לאכול מהתבואה, אבל רק זה שנשמך סימן על מצחנו שנדע על כל פנים שאנחנו משוגע. שאם אהיה מסתכל על מצחך וכן כשתסתכל על מצחי נדע מהסימן שאנחנו משוגע. סיפור ממהר"ץ לתלמידו ר' נפתלי הובא בס' כוכבי אור ד' קצ"ב

A king once told his friend, the viceroy, "I see in the stars that whoever eats the grain that will grow this coming year will go stark raving mad! What do you advise?" The viceroy replied, "We must set aside enough grain [from last year's harvest] for ourselves, so that at least we won't go mad." The king objected, "But then we will be the only ones who will be sane. Everyone else will be crazy. And then they will be convinced that we are the mad ones! It is impossible to set aside enough grain for everyone. We have no other choice. We too must eat this coming year's grain. There is one thing, however, that we can do. We will make a special mark on our foreheads. It will be a sign for both of us to let us know that we are truly insane. When I look at your forehead and when you look at my forehead [and see the sign] we will then both know that we are indeed crazy. **A story that was told by R. Nachman and recorded by his disciple, R. Naftali, Cochvei Ohr p. 192**